

De leden van de raad van de gemeente Sluis

Postadres:
Postbus 27
4500 AA Oostburg

Bezoekadres:
Nieuwstraat 22
4501 BD Oostburg

Telefoon 140117
Telefoon +31 (0)117 457 000
Telefax +31 (0)117 452 241

IBAN: NL33INGB0661900169
BIC code: INGBNL2A
BTW-nummer: 811046321B01

www.gemeentesluis.nl
info@gemeentesluis.nl

ons kenmerk : 22.5848
uw brief d.d. : N.v.t.
uw kenmerk : N.v.t.
behandeld door : N. Bonnewel
doorkiesnummer : 140117
onderwerp : ENSIA 2021 – Verantwoording Informatiebeveiliging ter informatie.
bijlage(n) : Diversen.

Oostburg,

29 JUN 2022

Geachte heer, mevrouw,

Als gemeente werken we met veel privacygevoelige informatie. Informatiebeveiliging en beheersmaatregelen om risico's te beperken, zijn dan ook belangrijk. Het verlies van informatie, uitval van ICT, of het door onbevoegden kennismaken of manipuleren van gegevens kan ernstige gevolgen hebben voor onze bedrijfsvoering, burgers, bedrijven en partnerorganisaties. Dat kan (in)direct leiden tot financiële, maatschappelijke of imagoschade. Informatieveiligheid is daarom van groot belang.

Wij hebben dit geborgd in ons informatiebeveiligingsbeleid en de bijhorende uitvoerings- en controleplannen. In de uitvoering van dit beleid moeten wij voldoen aan de eisen van de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO). De jaarlijks terugkerende audit ENSIA maakt hier deel van uit. De uitkomsten dienen te worden gerapporteerd aan de gemeenteraad (horizontale verantwoording) en aan de verschillende ministeries (verticale verantwoording). Met deze brief leggen wij verantwoording af aan uw raad over het gevoerde beleid en de borging van de kwaliteit van de registraties. De uitkomsten van deze audit zijn door ons college vastgesteld en hebben betrekking op de periode 2021. De resultaten worden tevens gedeeld met de formele toezichthouder, het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK).

ENSIA-werkwijze in het kort

Gemeenten zijn sinds 2018 verplicht om de jaarlijkse zelfevaluatie uit te voeren. De Nederlandse gemeenten maken voor de verantwoording gebruik van de Eenduidige Normatiek Single Information Audit (ENSIA). Dit gaat uit van het principe van Single Information & Single Audit (SISA). Dit betekent eenmalige informatieverstrekking en een eenmalige IT-audit. In deze systematiek wordt gebundeld verantwoording afgelegd over de resultaten van:

- Implementatie Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO).
- Basisregistratie Personen (BRP).
- Reisdocumenten (PUN).
- Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG).
- Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT).
- Basisregistratie Ondergrond (BRO).
- Digitale persoonsidentificatie (DigiD).
- uitvoeringsorganisatie Werk en Inkomen (GeVS/Suwinet).
- Waarderegistratie Onroerende Zaken (WOZ).

ENSIA sluit aan bij de Planning- & Controlcyclus door een verbinding te maken met de jaarstukken. Wij hebben een collegeverklaring ENSIA opgesteld over een aantal geselecteerde beveiligingsnormen. Een IT-auditor heeft de collegeverklaring gecontroleerd en het assurance-rapport opgesteld. In deze brief met bijlagen rapporteren wij over de bevindingen.

Impressie van activiteiten in 2021

Wij hebben verder gewerkt aan een betrouwbare en veilige informatievoorziening. Dat is een randvoorwaarde om onze dienstverlening goed te kunnen verzorgen en de privacy van onze burgers en bedrijven aantoonbaar te waarborgen.

- In dit kader is voor nieuwe medewerkers een basiscursus informatiebeveiliging en privacy verzorgd. Dit gericht op het vergroten van het informatiebeveiligingsbewustzijn, het herkennen van risico's en van de eigen rol hierin.
- Daarnaast is een inkoopproces doorlopen voor een Security Awareness Programma. De opdracht hierbij is het ontwikkelen, leveren en implementeren van een Security Awareness Programma dat direct en doorlopend het privacy- en informatiebewustzijn ontwikkelt.
- Ook is een start gemaakt met de inrichting van ondersteunende programma's die ons helpen de informatiebeveiliging volgens de Plan-Do-Check-Act cyclus in te richten.
- Er zijn beheersmaatregelen genomen om te blijven voldoen aan wet- en regelgeving.
- Eind 2021 was er internationaal sprake van de Apache Log4J-problematiek. Ook wij hebben hiermee te maken gehad. Met extra beveiligingsmaatregelen is dit tegengegaan.
- Gezien de toenemende 'aanvallen' op de IT-infrastructuuromgeving hebben wij extra beheersmaatregelen genomen. Voorbeelden daarvan zijn het installeren van een nieuwe firewall en het contracteren van een cybersecuritypartner.

Resultaten in 2021

Eind 2021 is een pre-audit uitgevoerd op de beantwoording van de zelfevaluatievragenlijsten van ENSIA. Daarmee is een extern getoetst beeld naar voren gekomen van de huidige status van een groot gedeelte van de totale informatiebeveiliging in onze organisatie. Voor alle vier de basisregistraties is boven de norm gescoord. Dat betekent dat de BAG, BGT, BRO en WOZ voldoen aan de wettelijke normen. De betreffende verantwoordingsrapportages zijn bijgevoegd.

De collegeverklaring betreft de onderdelen van de ENSIA-systematiek waarover assurance wordt gevraagd van een onafhankelijke IT auditor. Voor 2021 betreft dit DigiD en Suwinet. Wij hebben verklaard dat bij de gemeente Sluis op 31 december 2021 de beheersmaatregelen (in opzet en bestaan) volledig voldoen aan de geselecteerde normen inzake Suwinet. Wij hebben tevens verklaard dat voor DigiD niet aan alle normen wordt voldaan. Er is één norm met een configuratieprobleem in de webapplicatie RX Front Burgerportaal. Dit kan alleen worden opgelost door de leverancier. De betreffende acties zijn daar belegd en worden door ons gemonitord. Deze beheersmaatregel is als 'goed' beoordeeld en leidt niet tot een her-audit. Op deze ene norm na, wordt op gebied van DigiD verder aan alle normen voldaan.

Wij hebben de collegeverklaring over 2021 en het assurance-rapport via de ENSIA-applicatie aangeleverd bij het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. U vindt de collegeverklaring als bijlage bij deze brief. Vanwege de gevoeligheid van de informatie over de kwetsbaarheden, is op aanwijzing het ministerie van Binnenlandse Zaken op deze bijlagen geheimhouding opgelegd.

Resultaatafspraken

Op basis van de bevindingen uit de zelfevaluaties zetten wij nadere beheersmaatregelen in. Per maatregel zijn actiehouders benoemd en wordt een planning bepaald. Periodiek ontvangen wij rapportage op het effect van deze maatregelen en sturen wij waar nodig bij.

Voorlichting gemeenteraad

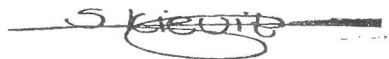
In de ambtelijke informatiecarroussel op 9 juni 2022 is een startsessie verzorgd over informatiebeveiliging en privacy. Als onderdeel van de informatieve raadsbijeenkomst in september is nadere opvolging hiervan voorzien.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

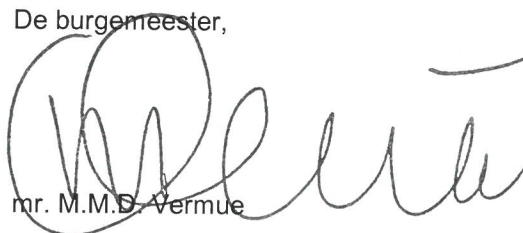
BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN SLUIS,

De secretaris,

S.I. de Kievit-Minnaert

De burgemeester,

mr. M.M.D. Vermue

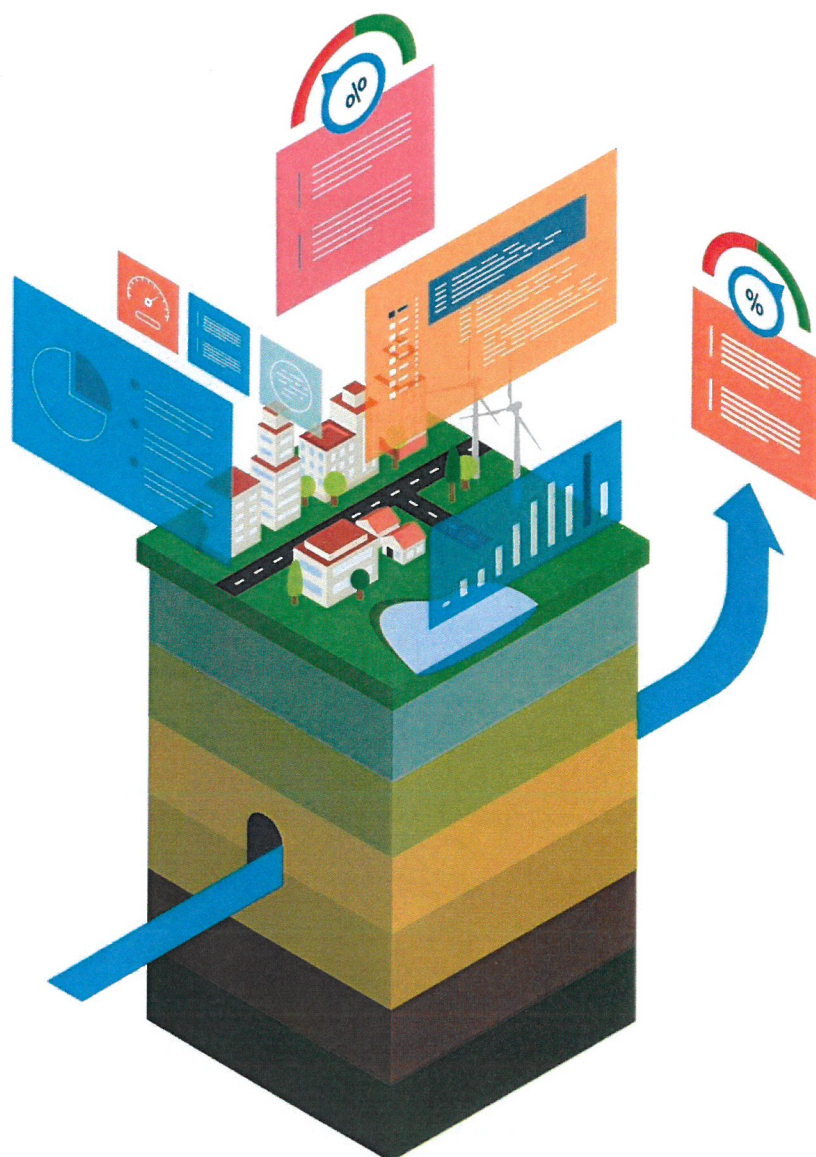
Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

Verantwoordingsrapportage 2021

Basisregistraties adressen en gebouwen
(BAG), grootschalige topografie (BGT) en
ondergrond (BRO)

Datum vaststelling door College van B&W:

19 april 2022

DiS Geo

Doorontwikkeling
in Samenhang

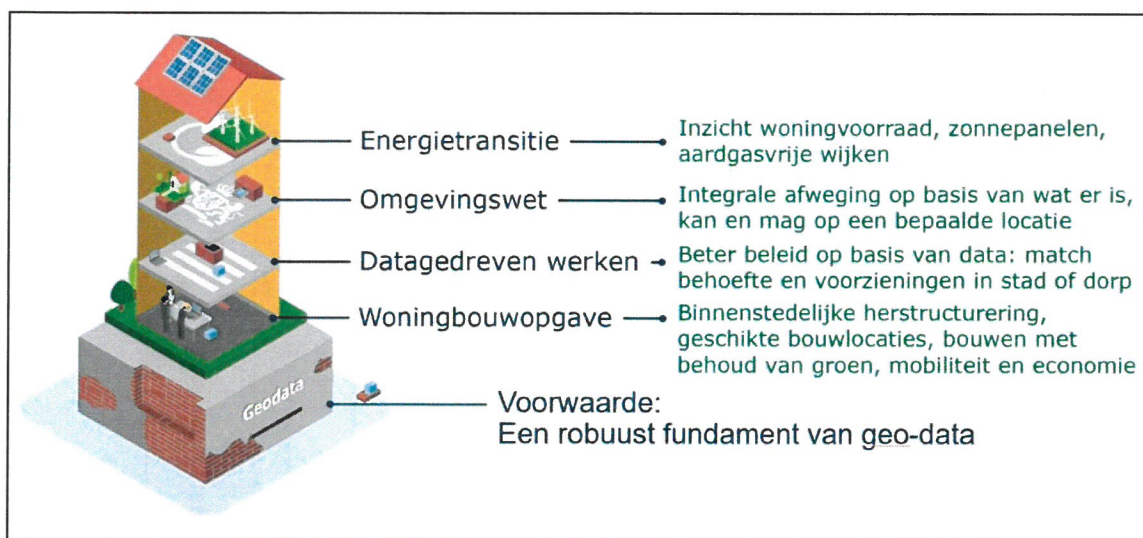
geobasisregistraties.nl

Inhoudsopgave

Managementsamenvatting	3
1. Inleiding.....	6
1.1 Wettelijke taak	6
1.2 Winstpakkers voor de organisatie	6
2. Resultaten	8
2.1 Resultaten in 2021.....	8
2.2 Trend over meerdere jaren	9
3. Verbeterplan	9
3.1 Maatregelen vorige ENSIA-ronde	11
3.2 Nieuwe verbetermaatregelen	12

Managementsamenvatting

In ons land worden geobasisgegevens jaarlijks meer dan 5 miljard keer gebruikt via de landelijke voorzieningen. Indirect gebruik, via bijvoorbeeld de doorlevering van geodata door fabrikanten van navigatiesoftware, komt daar nog bovenop. Het gebruik blijft jaarlijks stijgen en het maatschappelijk belang van deze gegevens, als onderdeel van de geo-informatie infrastructuur, is daarmee groot. Het is daarom cruciaal om de gegevenskwaliteit landelijk op peil te houden.

Afbeelding: nationale geo-informatie infrastructuur (NGII) als basis voor maatschappelijke vraagstukken (bron: BZK)

Wij leggen als bronhouderorganisatie verantwoording af over het beheer van de basisregistraties adressen en gebouwen (BAG), grootschalige topografie (BGT) en ondergrond (BRO). Dat doen we intern richting de gemeenteraad en aan het Rijk via het directoraat-generaal Bestuur, Ruimte en Wonen van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. De scores, die op de volgende pagina te zien zijn, vormen het resultaat van door ons uitgevoerde zelfevaluaties. Deze evaluaties betreffen de gegevenskwaliteit en de borging van beheerprocessen. Informatiebeveiliging maakt hiervan vooralsnog geen onderdeel uit.

Scores geobasisregistraties 2021 (tijdvak 1 januari 2021 tot en met 31 december 2021):

Basisregistratie	Score	Consequenties score	Verbetermaatregelen
BAG		Knelpunten gegevenskwaliteit → minder goede dienstverlening naar gebruikers van BAG-gegevens. Burgers, bedrijven en overheidsinstanties moeten kunnen vertrouwen op actuele, volledige, juiste en actuele informatie.	Om tijdigheid te waarborgen aan 2 processen extra aandacht besteed: -Proces terugmeldingen. -Proces tekenverzoeken indienen na gereedmelding en verwerken definitieve geometrie. Meer hierover zie paragraaf 3.2

 < 75% Onvoldoende vanaf 75% voldoende

Basisregistratie	Score	Consequenties score	Verbetermaatregelen
BGT		Kwalitatieve BGT met koppeling naar BAG en BOR (Beheer Openbare Ruimte) → kwalitatief beheer openbare ruimte en BAG-panden ✓	Geen

 < 75% Onvoldoende vanaf 75% voldoende

Basisregistratie	Score	Consequenties score	Verbetermaatregelen
BRO		Aanlevering niet NEN-conform → contracten aannemers aanpassen	Aan de voorkant goede afspraken maken over data vulling BRO

 < 60% Onvoldoende vanaf 60% voldoende

Trend score geobasisregistraties:

Registratie	Score 2018	Score 2019	Score 2020	Score 2021
BAG	68%	76%	78%	71%
BGT	87%	100%	93%	100%
BRO	N.v.t.	16,7%	88%	94%

BAG: De score voor de BAG is in 2021 iets lager, de positieve trend heeft zich niet voortgezet. Een deel hiervan is te wijten aan de overgang naar een andere partij voor de inwinning van geometrie, technische problemen met verwerking van geometrie en de hoge inzet voor het project Gebruiksoppervlak WOZ/BAG.

BGT: Het proces BGT loopt goed. BGT is leidend voor de BAG en BOR (Beheer Openbare Ruimte), waardoor een goede basis voor de overige processen geborgd is.

BRO: Het is duidelijk dat de gemeente Sluis inmiddels een flinke kwaliteitsslag heeft gemaakt, vergeleken met de afgelopen jaren. De processen en de theoretische kant van de BRO-registratie lijkt nu goed en volledig geïmplementeerd te zijn, maar de praktische kant vraagt zeker nog aandacht. Dat betekent dat we de verbetermaatregelen ten aanzien van het aanleveren van gegevens gaan uitvoeren. We zullen allereerst de betrokken collega's informeren en instrueren om vervolgens de daadwerkelijke inwinning beter en conform de NEN –EN-ISO 14688 uitgevoerd te krijgen.

1. Inleiding

1.1 Wettelijke taak

De BAG, BGT en BRO maken onderdeel uit van het overheidsstelsel van basisregistraties. Het bijhouden van deze geobasisgegevens is verplicht voor gemeenten, met inachtneming van de bijbehorende kwaliteitseisen. De BAG bevat gegevens over adressen en gebouwen en deze worden centraal beschikbaar gesteld via de Landelijke Voorziening (BAGLV). Het Kadaster beheert de BAGLV en stelt de gegevens beschikbaar aan de diverse afnemers. Organisaties met een publieke taak, zoals ministeries, waterschappen, politiekorpsen en veiligheidsregio's, zijn verplicht de authentieke gegevens uit de registraties te gebruiken. Doordat de overheid op deze manier gegevens éénmalig inwint en meervoudig gebruikt, vraagt men burgers niet naar de bekende weg.

De BGT is een gedetailleerde (in vaktaal: grootschalige) digitale kaart van heel Nederland. Daarin worden alle objecten als gebouwen, wegen, water, spoorlijnen en groen op een eenduidige manier vastgelegd. Het doel van de BGT is de hele overheid gebruik te laten maken van dezelfde basisgegevens over de grootschalige topografie van Nederland.

De BRO bevat gegevens over geologische en bodemkundige opbouw van de Nederlandse ondergrond. Momenteel wordt de BRO stapsgewijs voltooid. Per stap bevat deze registratie steeds meer gegevens over de diepe en ondiepe ondergrond. Deze worden geordend op basis van zogeheten 'registratieobjecten'. In totaal gaat het om ca. 26 registratieobjecten. Voorbeelden van registratieobjecten zijn de grondwatermonitoringsput of het geotechnisch sondeonderzoek.

Sinds dit jaar verantwoordt de gemeente zich via ENSIA ook over informatiebeveiliging en informatie-architectuur van de WOZ-uitvoering aan de toezichthouder Waarderingskamer. Op deze terreinen worden aan systemen voor de WOZ-uitvoering steeds hogere eisen gesteld. Dit komt doordat de werkprocessen voor de bijhouding van informatie in grote mate worden geïntegreerd met geobasisregistraties en de geautomatiseerde systemen in toenemende mate werken met elders bijgehouden gegevens.

Naar verwachting zullen de geobasisregistraties en de WOZ in de komende jaren binnen ENSIA verder samen gaan werken.

1.2 Winstpakkers voor de organisatie

BAG: Belastingheffing

De BAG-gegevens worden vanuit de Landelijke Voorziening geleverd aan het samenwerkingsverband voor belastingen en waardering Sabewa Zeeland. De BAG-gegevens worden aan de WOZ-gegevens gekoppeld en beide administraties worden op elkaar afgestemd.

In het 4e kwartaal van 2020 is gestart met "project gebruiksoppervlakte" in samenwerking met Sabewa Zeeland ten behoeve van een betrouwbare WOZ-taxatie op basis van de BAG-gebruiksoppervlakte met ingang van 2022. Sabewa Zeeland heeft hiervoor het bedrijf Loket 31 ingeschakeld die in haar programma "Way2go" gebruiksoppervlaktes automatisch kan berekenen met behulp van gegevens vanuit de BAG, luchtfoto's en hoogtekarten. Ieder adres met betrekking tot een woning is hierbij gecontroleerd. In dit programma worden zowel BAG-meldingen als WOZ-meldingen geregistreerd. De afhandeling voor de BAG leidt tot een betere kwaliteit van gegevens met betrekking tot gebruiksoppervlaktes, registratie

van panden en geometrie. Voor de WOZ betekent dit een betere registratie van WOZ-objectonderdelen.

Het project wordt in 2022 afgerond waarbij de gecontroleerde oppervlaktes worden overgenomen in de BAG.

Energietransitie

Vanaf 1-01-2023 moeten kantoren met meer dan 100 m² minimaal over energie label C beschikken. Vanuit de BAG en de WOZ is hiervoor informatie geleverd om eigenaren hierover te informeren.

Omgevingsloket

Juridische regels uit omgevingsdocumenten zijn te zien op een kaart in het Omgevingsloket. De kaart in het onderdeel Regels op de kaart bestaat uit verschillende kaartlagen, zoals informatielagen en achtergrondlagen. De BAG en de BGT zijn als kaartlaag hierbij opgenomen.

BGT: Leidende rol, meervoudig gebruik

In onze organisatie heeft de BGT een leidende rol gekregen. Er is een koppeling met de BAG en de BOR. Hierdoor worden de panden in BGT opgevoerd en gesynchroniseerd met BAG. De mutaties openbare ruimte worden in de BGT opgevoerd en gesynchroniseerd met BOR. Op deze wijze wordt optimaal gebruik gemaakt van het idee achter het stelsel van basisregistraties, namelijk eenmalige inwinning, meervoudig gebruik. De BGT-kaart wordt als onderlegger gebruikt voor diverse viewers, bestemmingsplannen, etc.

BRO: De registratieobjecten in de BRO dragen bij aan noodzakelijke informatie ten behoeve van onder meer de energietransitie (o.a. geothermie), woningbouwopgave, projecten openbare ruimte, infrastructurele werken en waterveiligheid.

2. Resultaten

2.1 Resultaten in 2021

De score per basisregistratie is opgebouwd uit drie onderdelen: gegevenskwaliteit, kwaliteitsverbeteringstrajecten c.q. transitie en borging proces. Hieronder is de score aangegeven per geobasisregistratie:

Basisregistratie	Onderdeel	Score in %
BAG	Categorie 1: gegevenskwaliteit	66 %
	Categorie 2: proces en organisatie	80 %
	Totaalscore	71 %

Vanaf 75% voldoende

Basisregistratie	Onderdeel	Score in %
BGT	Categorie 1: gegevenskwaliteit	100 %
	Categorie 2: proces en organisatie	100 %
	Totaalscore	100 %

Vanaf 75% voldoende

Basisregistratie	Onderdeel	Score in %
BRO	Categorie 1: gegevenskwaliteit	100 %
	Categorie 2: proces en organisatie	87 %
	Totaalscore	94 %

Vanaf 60% voldoende

BAG: Gegevenskwaliteit voor de BAG (66%)

Begin dit jaar zijn er problemen van technische aard geweest waardoor tijdig registreren van brondocumenten niet is gehaald. Daarnaast waren besluiten niet digitaal beschikbaar waardoor deze vaak te laat zijn geregistreerd. Beide oorzaken zijn opgelost en dit is te zien aan de resultaten op 01-05 en 01-06. Hierna is tijdigheid wederom niet gehaald in verband met onderbezetting personeel waarbij toepassing van procedures onder druk is komen te staan. Dit is inmiddels ook opgelost en blijkt uit resultaat op 01-10.

In 2021 is opdracht verstrekt aan een externe partij om de geometrie definitief in te meten. De eerste resultaten hiervan zijn terug geleverd in mei en worden vervolgens periodiek uitgeleverd. De absolute aantallen zijn gedaald van 336 op 01-02-2021 naar 153 op 01-10-

2021. Het tijdig inmeten van panden blijft een aandachtspunt. Het blijft van belang om direct na gereedmelding opdracht te geven voor inmeten.

Het tijdig afhandelen van terugmeldingen blijft een aandachtspunt. In absolute aantallen betreft dit op 01-2-21 10 stuks en dit is ongewijzigd op 01-07-2021. Per 01-10-2021 is het aantal ineens gestegen tot 44. We streven naar het tijdig in onderzoek zetten van de gereedmeldingen en het tijdig afronden van de onderzoeken.

2.2 Trend over meerdere jaren

Trend score geobasisregistraties:

Registratie	Score 2018	Score 2019	Score 2020	Score 2021
BAG	68%	76%	78%	71%
BGT	87%	100%	93%	100%
BRO	N.v.t.	16,7%	88%	94%

BAG: Sinds 2018 is er een stijging van het percentage te zien maar in 2021 loopt dit weer terug. Een aantal factoren hebben invloed gehad op deze percentages.

Inwinnen en verwerken van definitieve geometrie.

Het inwinnen en verwerken van de definitieve geometrie in de BAG was in 2018 een moeizaam proces. In 2019 is de BGT (basisregistratie Grootschalige Topografie) leidend geworden voor het inwinnen van definitieve geometrie. In mei 2019 is de module "BAG-BGT berichtenverkeer" geactiveerd. Daarna is gestart met een inhaalslag om de aangeleverde mutaties vanuit de BGT in de BAG over te nemen. In 2019 is dit pas zeer laat gelukt. De mutaties vanuit de BGT worden sindsdien procesmatig in de BAG verwerkt. In 2020 werkte het berichtenverkeer nog niet optimaal. De achterstand in verwerking van definitieve geometrie is in 2020 voor een groot deel weggewerkt. In 2021 verloopt het berichtenverkeer nu goed nadat de softwareleveranciers hiervoor stappen hebben ondernomen. In 2021 is opdracht verleend aan een externe partij om de geometrie definitief in te meten. De eerste resultaten hiervan zijn in mei 2021 terug geleverd en daarna periodiek. Het proces is nu goed ingericht maar het blijft een aandachtspunt om dit proces goed toe te passen.

Bouwdossiers.

In 2018 en 2019 werden bouwdossiers fysiek aangeleverd aan de BAG. Hierdoor stond de tijdige verwerking van sloop- en bouwvergunningen onder druk. Door het verplicht thuis werken in verband met Corona in 2020 werd duidelijk dat deze werkwijze niet langer in stand kon blijven om aan de kwaliteitseis van tijdigheid te kunnen voldoen. De brondocumenten zijn vanaf dat moment digitaal geleverd aan de BAG waarbij de bouwdossiers digitaal waren te raadplegen. Dit proces verloopt nu prima.

Terugmeldingen

Met de BAG Viewer kunnen (landelijke) BAG gegevens online geraadpleegd worden. Onjuistheden in de BAG kunnen door een ieder gemeld worden middels een terugmeldfunctie. Deze moeten binnen 2 dagen worden opgelost of in onderzoek worden gezet en binnen 6 maanden zijn opgelost. De behandelingstermijn van 2 dagen is te kort gebleken, indien hiervoor ook (fysieke) bouwdoSSIers geraadpleegd moeten worden. Om termijnoverschrijding als in voorgaande jaren te voorkomen, worden deze nu direct in onderzoek gezet. Eind 2021 zijn nagenoeg alle terugmeldingen afgehandeld.

BGT: De BGT is in control en behoeft geen nadere toelichting

BRO: Hoewel de gemeente Sluis wat laat was met gestalte geven van het BRO-beheer, is het nu beter gelukt om deze registratie in de steigers te zetten. De laatste twee jaar laten een stijgende lijn zien. De theorie is nu op orde, maar dit jaar gaan we aandacht schenken aan het daadwerkelijk introduceren en implementeren in de bedrijfsprocessen en bij de betrokken medewerkers.

3. Verbeterplan

3.1 Maatregelen vorige ENSIA-ronde

In de verantwoordingsrapportage van 2020 zijn een aantal verbetermogelijkheden genoemd. Deze worden hier beschreven en wat het resultaat hiervan is geweest in 2021.

BAG: Maatregelen ten aanzien van borging proces

Procesmatige inwinning van geometrie. En vastleggen van processen omtrent uitwisseling mutaties BAG en BGT.

Resultaat:

Deze maatregelen zijn uitgevoerd.

Maatregelen ten aanzien van actualiteit

De terugmeldingen zullen in het vervolg direct in onderzoek worden gezet om aan de termijn te kunnen voldoen. Er wordt gestreefd om de vergunningenapplicatie te optimaliseren in combinatie met digitalisering van de bouwdoSSIers. Hiermee wordt het risico door vertraging met overdracht van fysieke doSSIers verminderd.

Zoals eerder gemeld, werken we voor de inwinning van geometrie samen met onze buurgemeente. Door ziekte en uitval van hun enige landmeter, is herhaaldelijk een meetsessie gestart en weer afgebroken. Deze samenwerking blijkt te kwetsbaar. Begin 2021 zullen we een aanbesteding starten voor een samenwerking met een minder kwetsbare landelijke marktpartij voor de procesmatige inwinning van definitieve geometrie.

Resultaat:

Terugmeldingen worden direct in onderzoek gezet. Vergunningenapplicatie is niet geoptimaliseerd. BouwdoSSIers zijn wel digitaal toegankelijk. Voor inwinning van geometrie is een contract met een externe partij afgesloten.

Maatregelen ten aanzien van volledigheid

In het kader van de BGT transitie is het hele grondgebied met behulp van de luchtfoto's gecontroleerd op volledigheid. De ontbrekende en de reeds gesloopte panden en de gewijzigde pandcontouren worden in de BAG verwerkt. Nadat de afstemming tussen BGT en BAG is afgerond kan periodiek op basis van de luchtfoto's weer een controle plaats vinden. Bij de eerdergenoemde aanbesteding voor samenwerking met een landelijke marktpartij in 2021 willen we in de opdracht een jaarlijkse luchtfoto mutatiesignalering + fotokartering opnemen.

Resultaat:

De afstemming tussen BGT en BAG vordert, maar is nog niet volledig afgerond. Eind 2021 is een mutatiesignalering aan de hand van de luchtfoto 2021 uitgevoerd. De resultaten hiervan worden begin 2022 verwerkt.

Verbetermaatregelen ten aanzien van juistheid

In 2020/2021 wordt in opdracht van de Waarderingskamer voor de WOZ alle geleverde BAG-gebruiksoppervlaktes voor woningen gecontroleerd. Hiervoor heeft ons WOZ- en

Belastingen samenwerkingsverband SABEWA ZEELAND het bedrijf Loket 31 ingeschakeld die aan de hand van hun programma Way2go automatisch kan berekenen wat de gebruiksoppervlakte volgens hun model zou moeten zijn. Het model maakt gebruik van een BAG extract, een hoogtekaart en luchtfoto's. In overleg met SABEWA zal zonodig de gebruiksoppervlakte voor de verblijfsobjecten m.b.t. woonfunctie en/of logiesfunctie worden aangepast. Mede door de COVID-situatie is in dit project vertraging ontstaan. Planning is dat Sabewa eind maart 2021 de inventarisatie gereed heeft, waarna verwerking bij BAG kan worden doorgevoerd.

Resultaat

Sabewa Zeeland heeft de controle op de gebruiksoppervlakte voor woningen in 2021 niet kunnen afronden. Dit is in februari 2022 gebeurd. De gecontroleerde oppervlaktes zijn in de BAG overgenomen.

Op 25 november 2020 heeft er een gesprek plaats gevonden met de heer W. Hummel, kwaliteitsmanager van het kadaster. Tijdens het gesprek zijn de verbetermaatregelen toegelicht.

Op 15 december 2020 is aan de heer Hummel een mail verzonden met een nadere toelichting. Op 16 december 2020 heeft de heer Hummel aangegeven dat naar zijn mening dit een goede actie is en een juiste aanzet om te komen tot een actuele BAG mbt de Geometrie. Hij heeft zeker vertrouwen in de wijze waarop de gemeente Sluis nu aan de slag gaat en zou dit ook als zodanig meegeven aan de toezichthouder. In 2021 is de heer Hummel uit dienst getreden en heeft er geen vervolgesprek plaats gevonden.

BGT: Verbetermaatregel BAG/BGT-koppeling

De BAG/BGT-koppeling werkt m.u.v. kennisgevingen. Deze worden nu nog stelselmatig per mail gemeld door BAG aan BGT. Hiervoor wordt nog aan een oplossing gewerkt

Resultaat:

Technische problemen zijn opgelost. Inmiddels werkt de BAG/BGT-koppeling naar behoren

BRO: Verbetermaatregel BRO

Verder uitwerken van stappenplan en het beter/breder bekendmaken van de BRO. Verdere inventarisatie van de processen en de beschrijving c.q. aanpassing hiervan.

Resultaat:

De nodige aanmeld- en beheerdersinstellingen zijn uitgevoerd (aanmelding bij eHerkenning en de inrichting van de beheerdersconsole). Hierdoor is vooruitgang geboekt.

Registratieobjecten (in opdracht van gemeente) komen weinig voor in onze gemeente. Bij registratie van een project in de BRO zal telkens kritisch het proces beoordeeld worden op verbetering van de borging, actualiteit, volledigheid en juistheid.

3.2 Nieuwe verbetermaatregelen

BAG: Om tijdigheid te waarborgen wordt voor 2 processen extra aandacht gevraagd:

1. Proces terugmeldingen.

Terugmeldingen moeten binnen 2 dagen worden opgelost of in onderzoek worden gezet en binnen 6 maanden zijn opgelost. Om terugmeldingen tijdig op te lossen of in onderzoek te zetten is het noodzakelijk dat hiervoor de BAG-postbus dagelijks wordt geraadpleegd. Om deze binnen 6 maanden op te lossen kan gebruik gemaakt worden van het kwaliteitsdashboard. Hierin staan de objecten genoemd die in onderzoek zijn. Daarnaast biedt de applicatie ook de mogelijkheid om deze objecten inzichtelijk te maken. In ons bestand met de werkvoorraad zal voor objecten in onderzoek een apart tabblad worden opgenomen met de status van de behandeling en dit zal in het wekelijks werkoverleg besproken worden.

2. Proces tekenverzoeken indienen na gereedmelding en verwerken definitieve geometrie.

Panden die in de BAG de status "Pand in Gebruik, niet ingemeten" hebben gekregen, moeten binnen 6 maanden definitieve geometrie hebben waarbij de status wordt aangepast naar "Pand in Gebruik". Op dit moment is er geen controle of een statuswijziging bij een gereedmelding leidt tot opdracht voor inmeten van geometrie. Dit zal via een overzicht inzichtelijk worden gemaakt en aangevuld worden met datum opdrachtverstrekking voor inmeten van geometrie. Verwerking van definitieve geometrie vindt plaats via berichtenverkeer BGT/BAG of middels een bulkverwerking indien dit meer dan 100 mutaties betreffen. Het tijdig verwerken van deze mutaties wordt in bestand werkvoorraad opgenomen dat wekelijks wordt besproken. Uitgangspunt hierbij is dat geleverde mutaties binnen 1 maand na levering aan BAG worden verwerkt.

De procesbeschrijvingen zullen beoordeeld worden of deze nog actueel zijn of aanpassing behoeven. In Q4 wordt dit uitgevoerd.

BGT: De BGT-score is 100%. Het proces is erop gericht om deze kwaliteit te continueren

BRO: De nieuwe verbetermaatregelen voor 2022 zijn, zoals bovenstaand reeds aangestipt, het daadwerkelijk implementeren en introduceren van de BRO. Hiermee bedoelen we het overbrengen van het belang en de verplichting om gegevens aan de voorzijde in te (laten) winnen. Dit betekent dat we bij het opstellen van contracten en bestekken al direct de BRO-verplichtingen zichtbaar en herkenbaar maken. Ook voor het inwinnen van gegevens in eigen beheer geldt, dat we de betrokkenen het belang en de verplichting duidelijk maken.

Tweede stap in dit proces is om gedurende het komende tijdvak de inwinning op tijd te controleren op uitvoering, inhoud en opmaak in het juiste formaat.

Derde stap is controle op volledige en juiste registratie van de ingewonnen gegevens.

Deze drie stappen zijn nodig om de registratie ook daadwerkelijk inhoud te geven. Het is geen BGT- of BAG registratie die bij implementatie gevuld wordt met een bulk aan data. De BRO zal vanaf een blanco register worden opgebouwd. Het gaat er dan ook niet om, hoeveel registraties er plaatsvinden, maar (aanvankelijk) vooral dat volgens de juiste procedure de juiste gegevens in het juiste format geregistreerd worden. We streven naar een betere inbedding van de BRO in onze organisatie voor de dagelijkse processen en werkzaamheden.

Stap 1: 1 maart t/m 1 juli 2022

Stap 2: 1 juli t/m 31 december 2022

Stap 3: telkens in functie van stap 1 en 2

Bestuurlijke verantwoordingsrapportage WOZ

Informatiebeveiliging en informatie-architectuur WOZ 2021

Gemeenten en uitvoeringsorganisaties zullen bij de interne beheersing van risico's in het WOZ-proces voldoende aandacht moeten hebben voor de beheersing van geautomatiseerde systemen. Beheersingsaspecten die te maken hebben met architectuur, informatiebeveiliging, continuïteit, beschikbaarheid en algemene IT-beheersingsmaatregelen (General IT Controls als back-up & recovery, change management), moeten voldoende worden beheerst. Door snelle ontwikkelingen op het terrein van minimale beveiligingsmaatregelen en gewenste architectuur vergen deze aspecten even snel mee-ontwikkende beheersingsmaatregelen.

Gezien de maatschappelijke behoefte aan WOZ-waarden en WOZ-gegevens van hoge kwaliteit met de mogelijkheid tot inbreng van belanghebbenden (regie op gegevens) en gezien de ontwikkelingen rond basisregistraties en het tot stand brengen van één objectenregistratie zullen gemeenten en uitvoeringsorganisaties zich moeten realiseren dat er aanzienlijke investeringen in de komende jaren nodig zijn. Dat betreft voor een belangrijk deel investeringen in de vernieuwing van automatiseringssystemen, gericht op het benutten van geografische informatiesystemen (GIS), het benutten van AI-technieken in taxatiemodellen en de overgang naar een andere informatie-architectuur. Deze andere informatie-architectuur is nodig om mee te gaan met technische ontwikkelingen, met ontwikkelingen op het terrein van informatieveiligheid en de hiervoor geschetste ontwikkelingen rond basisregistraties en het tot stand brengen van één objectenregistratie. Maar zeker ook de communicatie met inwoners en het realiseren van "regie op gegevens" vergt op korte termijn investeringen in de ICT-infrastructuur rond het WOZ-domein. Concrete stappen zijn bijvoorbeeld vervangen van bestandsuitwisselingen door beveiligd berichtenverkeer. Tot slot is de verwachting dat voor de geobasisregistraties en de WOZ in de komende jaren verdere samenwerking aan de orde is, ook in uw gemeente. Daarbij is ook aandacht voor de datakwaliteit van groot belang.

SOR

Samenhangende objectenregistratie

Common Ground

**Standaard voor
Ratiocontroles**

Samen Organiseren

Zie ook de toolbox Samenhangende objectenregistratie en ICT-ontwikkelingen op de website van de Waarderingskamer (<https://www.waarderingskamer.nl/basisregistratie-woz-lv-woz/investeringsagenda>).

Datum vaststelling door Dagelijks Bestuur:

19 april 2022

In onderstaande tabel zijn de uitkomsten van de WOZ-vragenlijst zoals deze binnen ENSIA zijn ingevuld voor uw organisatie samengevat. Onder het kopje 'tips' leest u meer over het betreffende aspect en hoe u dit, indien nodig, kunt verbeteren.

Status	Conclusie	Tips
	De BIO is niet volledig geïmplementeerd in de organisatie, er worden op dit moment geen controles uitgevoerd op naleving van de BIO voor de WOZ.	Elke gemeente en gemeentelijke uitvoeringsorganisatie dient te voldoen aan de BIO. Ook voor de WOZ-systemen moet daarom door de organisatie bekeken zijn, welke BIO-controls van toepassing zijn. De naleving van deze controls dient periodiek gecontroleerd te worden en de resultaten van deze beoordeling, in hoeverre de WOZ-systemen binnen de organisatie aan de BIO voldoen, dienen beschikbaar te zijn.
	De overgang naar Common Ground conforme architectuur voor de WOZ is gestart!	Bekijk hier (https://commonground.nl/) wat deze ingrijpende hervorming van de informatievoorziening voor uw organisatie gaat betekenen en wat u al kunt doen.
	Er wordt gebruikt gemaakt van de gewenste koppelvlakken (API's en/of xml-berichtenverkeer) voor de communicatie tussen de diverse applicaties voor de WOZ-uitvoering.	Gezien de privacy-gevoeligheid van (een deel van) de gegevens in de WOZ-administratie en de ontwikkelingen in de architectuur van de WOZ-informatiehuishouding is permanente aandacht voor beveiliging van de genoemde koppelvlakken en bijgewerkt (releases and patches) houden van alle betrokken systemen van groot belang.
	Tussen de applicaties die de uitvoering van de WOZ-processen ondersteunen vindt interactie plaats. Er is een volledig overzicht van de onderlinge relaties tussen deze systemen.	Het is raadzaam een volledig overzicht van de verschillende koppelvlakken / interfaces te hebben zodat u deze kunt beheren.
	Er is onderzocht of de verschillende geautomatiseerde systemen informatie juist delen met externe systemen zoals bijvoorbeeld de Landelijke voorziening WOZ (LV WOZ) en MijnOverheid.	Gemeenten moeten verifiëren of de gegevens in de LV WOZ nog overeenkomen met die van de gemeentelijke Basisregistratie WOZ. Indien dit niet gebeurt bestaat het risico dat afnemers niet de juiste gegevens krijgen, inwoners niet tijdig hun WOZ-waarde op www.wozwaardeloket.nl zien en de belastingcapaciteit per gemeente, die het CBS op basis van de LV WOZ vaststelt, niet klopt.
	Er zijn audits uitgevoerd om te beoordelen of alle voor de WOZ-uitvoering gebruikte systemen de gegevens uit interne systemen juist verwerken.	Contact met een inwoner in het kader van de WOZ-waarde kan ook gaan over gegevens die met betrekking tot deze belanghebbende (deze onroerende zaak) vastliggen in andere (basis)registraties. Om te waarborgen dat de informatie uit andere basisregistraties op een doelmatige en consistente wijze wordt gebruikt en verwerkt, is het belangrijk dat ook de aansluiting van de WOZ-uitvoering op deze (basis)registraties regelmatig wordt beoordeeld.
	Op terrein van de beheersing van informatiebeveiliging conform BIO is voor de WOZ-uitvoering de gewenste managementinformatie beschikbaar.	Op pagina 88 en 91 van de Waarderingsinstructie (https://www.waarderingskamer.nl/hulpmiddelen-gemeenten/waarderingsinstructie/) is onder het kopje "stuurinformatie" beschreven welke managementinformatie er belangrijk is bij het inzicht krijgen in de naleving van beveiligingsbeleid en -normen (BIO).

In de bijlage zijn de complete vraagteksten en de namens uw organisatie opgegeven antwoorden terug te vinden.

Daar vindt u ook welke **conclusies** uw WOZ-specialist heeft getrokken over de rol en invloed van IT op de WOZ-uitvoering binnen uw organisatie en welke **verbetermaatregelen** in 2021 reeds zijn getroffen ten aanzien van informatieveiligheid en informatie-architectuur in het kader van de WOZ-uitvoering.

Aan het bestuur van uw organisatie worden door de invullers (ENSIA-coördinator en/of WOZ-specialist) de volgende aanbevelingen gedaan:

Hoewel de afgevinkte issues continue worden gemonitord en verbeterd, richt deze verantwoording/aanbeveling zich op het enige onderdeel met een negatieve status: Implementatie BIO.

Op het gebied van de BIO worden doorlopend stappen gezet binnen Sabewa, ook binnen het werkgebied WOZ. Echter, gezien de BIO doorlopend aandacht behoeft binnen overheidsorganisaties kan er nooit echt gesteld worden dat de BIO 'volledig geïmplementeerd' is. Een belangrijk onderdeel waar in 2022 aan gewerkt zal moeten worden zijn de autorisaties binnen de software (control 9.2.2.2). Daarnaast is er in Q1 al een slag gemaakt in het updaten van de verwerkersovereenkomsten met de betrokken providers (control 15.1.1.3).

Bijlage

Vraag	Antwoord
Worden er controles uitgevoerd of de BIO wordt nageleefd voor de WOZ-uitvoering?	Nee, de BIO is nog niet volledig geïmplementeerd in de organisatie
Geef een korte toelichting hoe deze controles eruitzien of waarom de BIO niet of nog niet volledig is geïmplementeerd.	Implementatie BIO richt zich nu op de kernapplicaties, waarbij autorisatieoverzichten en controles daarop een volgend punt van aandacht zijn.
Is de overgang naar Common Ground conforme architectuur voor de WOZ gestart?	Ja
Geef een korte toelichting op de stand van zaken.	In afstemming met de externe providers wordt er uitsluitend ontwikkeld volgens Common Ground-principes.
Maakt uw organisatie gebruik van standaard koppelvlakken voor de communicatie tussen de diverse applicaties voor de WOZ-uitvoering?	Ja, uitsluitend op basis van xml (StUF woz 03.12)
Geef een korte toelichting op uw gegeven antwoord.	Koppeling LV-Civision staat op xml en sinds kort uitwisseling belasting- en taxatieapplicatie ook.
Heeft uw organisatie een volledig overzicht van de verschillende koppelvlakken/interfaces tussen de diverse applicaties die de uitvoering van de WOZ-processen ondersteunen?	Ja
Geef een korte toelichting op uw gegeven antwoord.	Dit overzicht is niet breed gedeeld binnen de organisatie en is opgenomen in het algehele architectuuroverzicht.
Zijn er audits uitgevoerd om te beoordelen of de verschillende geautomatiseerde systemen informatie juist delen met externe systemen (als bijv. LVWOZ en de landelijke voorzieningen van de diverse basisregistraties).	Ja, onderzoek door eigen medewerkers
Geef hier aan voor welke systemen dit het geval is.	Er zijn interne controles op de basisregistraties, controles op gegevens in de taxatieapplicatie en er is een bedrijfsbreed intern controleplan in de maak.
Zijn er audits uitgevoerd om te beoordelen of alle voor de WOZ-uitvoering gebruikte systemen de gegevens uit interne systemen juist verwerken? (Tot de "interne" systemen rekenen we ook systemen die in service beheerd worden door een andere gemeente, door een dienstverlener, een cloud-oplossing of systemen die als SaaS beschikbaar zijn).	Ja, onderzoek door eigen medewerkers
Geef hier aan voor welke systemen dit het geval is.	Zie 5a
Is vanuit de WOZ-systemen de gewenste managementinformatie beschikbaar?	Ja
Geef een korte toelichting op uw gegeven antwoord.	Er zijn overzichten aanwezig uit Civision (LV WOZ), 4WOZ (taxatie).
Geef beknopt aan welke conclusies u, in het kader van de interne beheersing op basis van de stuurinformatie, heeft getrokken over de rol en invloed van IT op de WOZ-uitvoering.	IT heeft nog steeds groeiende invloed op de WOZ-uitvoering. Correcte, snelle programmatuur is direct door te vertalen naar accuraatheid en snelheid in WOZ-verwerking.
Geef kort aan welke verbetermaatregelen u in 2021 heeft getroffen ten aanzien van informatieveiligheid en informatie-architectuur in het kader van de WOZ-uitvoering.	MFA ingesteld voor taxatieapplicatie, uitwisseling tussen belasting- en taxatieapplicatie naar xml, aanvang met

opstellen verbeterde rollen- en
rechtenmatrix incl. controles.